

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 26.10.2006
KOM(2006) 648 v konečném znění

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

Evropská unie, Hongkong a Macao: možnosti spolupráce na období 2007 – 2013

Shrnutí

Vztahy Evropské unie s Hongkongem a Macaem, zvláštními administrativními oblastmi ČLR, se od okamžiku jejich navrácení pod čínskou správu, nadále vyvíjejí.

EU má velký zájem na tom, aby autonomie a svoboda byla v těchto zvláštních administrativních oblastech i nadále zachována, a usiluje o dosažení brzkého a skutečného pokroku v souvislosti s organizací všeobecných voleb. Komise vypracovala výroční zprávu o ústavním, politickém, obchodním a hospodářském rozvoji a o rozvoji vzájemných vztahů, jichž bylo v těchto zvláštních administrativních oblastech dosaženo, a bude v této činnosti pokračovat.

Vztahy s těmito oblastmi mají především praktický aspekt a vycházejí z oboustranného zájmu. Dochází k zásadní a neustále rostoucí spolupráci, která je přímá i nepřímá, protože Hongkong a Macao nadále představují platformu pro posilování spolupráce s pevninskou Čínou.

EU by měla pevné základy stávající spolupráce a dialogu i nadále posilovat. Mezi Komisí a zvláštní administrativní oblastí Hongkong by měl probíhat pravidelný strukturovaný dialog týkající se otázek, které spadají do její pravomoci, a měla by se i nadále konat výroční zasedání Společného výboru mezi Komisí a zvláštní administrativní jednotkou Macao.

Na základě dohody o novém finančním rámci určeném pro průmyslově vyspělé země by měla být vypracována pozměněná a nová agenda pro spolupráci mezi těmito dvěma stranami. Toto sdělení stanovuje řadu ambiciózních cílů směřujících k posílení spolupráce v sedmi hlavních oblastech: v oblasti obchodu a cla; financí; mezilidských vztahů (včetně vysokých škol); dopravy; životního prostředí; zdraví a bezpečnosti potravin.

EVROPSKÁ UNIE, HONGKONG A MACAO: MOŽNOSTI SPOLUPRÁCE NA OBDOBÍ 2007 – 2013

Politika Komise ve vztahu ke zvláštní administrativní jednotce Hongkong byla vymezena ve sdělení Evropské radě z roku 1997. Sdělení, které bylo vydáno v souvislosti s převedením Hongkongu pod čínskou správu, zdůraznilo význam hladkého provádění zásady „jedna země, dva systémy“ a stanovilo, jakým způsobem by EU mohla přispět politickému a hospodářskému rozvoji Hongkongu. Komise od té doby vydává výroční zprávy o vývoji dosaženém ve zvláštní administrativní jednotce Hongkong; naposledy se jednalo o osmou výroční zprávu o vývoji za rok 2005. Komise a vláda zvláštní administrativní oblasti rovněž vedly celou řadu politických dialogů, které se týkaly především obchodní a hospodářské politiky, podepsaly řadu důležitých dvoustranných smluv v oblasti celní spolupráce a v oblasti zpětného přebírání ilegálních přistěhovalců, a v případě potřeby vydaly prohlášení o politickém vývoji v Hongkongu.

Politika ve vztahu ke zvláštní administrativní jednotce Macao byla upravena sdělením Evropské radě z roku 1999. Komise vypracovává výroční zprávy o vývoji dosaženém ve zvláštní administrativní oblasti Macao a organizuje výroční zasedání Společného výboru se zástupci orgánů z této oblasti.

Poté, co se Hongkong a Macao navrátily pod čínskou správu, se jejich vztahy s Evropskou unií významným způsobem vyvíjí. Předseda Barroso během své návštěvy v Macau a Hongkongu, která se uskutečnila dne 18. července 2005, souhlasil s hlavními představiteli

vlád těchto dvou zvláštních administrativních oblastí, že „Evropská komise by měla rozvíjet, rozšiřovat a prohlubovat spolupráci“ s těmito regiony, a to v oblastech společného zájmu. Komise na základě toho vyhodnocuje současné vztahy a navrhuje řadu doporučení směřujících ke zlepšení a prohloubení spolupráce EU s těmito dvěma administrativními oblastmi.

1. POLITICKÝ A ÚSTAVNÍ VÝVOJ

Od převedení Hongkongu a Macaa pod čínskou správu jsou obě zvláštní administrativní oblasti spravovány podle zásady „jedna země, dva systémy“. Tato zásada je pro každou z oblastí podrobně zakotvena v samostatném základním zákoně.

Zásada „jedna země, dva systémy“ je v obecné rovině dodržována a, pokud jde o obyvatele Hongkongu a Macaa, funguje dobře. EU podporuje uplatňování této zásady, a to především ve vztahu k lidským právům a osobním svobodám, které jsou zakotveny v základních zákonech a které by měli obyvatelé obou administrativních oblastí využívat. Vlády obou zvláštních administrativních oblastí mají i nadále poměrně velkou autonomii v hospodářských, obchodních, daňových, finančních a regulatorních záležitostech a obyvatelé Hongkongu a Macaa využívají vlastní právní systém, nezávislé fungování právního státu, právo na osobní vlastnictví, svobodu slova a tržní hospodářské systémy.

Specifická opatření týkající se ústavního vývoje, která vyplývají ze základního zákona, byla v obou zvláštních administrativních oblastech provedena úplně a včas.

Základní zákon Hongkongu však nadále stanoví: „Hlavním cílem je volba předsedy vlády ve všeobecných volbách, na základě návrhu jmenovacího výboru reprezentujícího širokou základnu a v souladu s demokratickými postupy“¹. (V základním právním předpisu Macaa neexistuje analogické ustanovení²). Ani Hongkong ani Macao dosud všeobecné volby neuskutečnily a zatím nevymezily časový plán směřující k dosažení úplné demokracie.

Evropská unie podporuje na celém světě demokracii, protože je nejlepším prostředkem k vytvoření legitimní, stabilní, odpovědné a transparentní vlády, která chrání práva a svobody a prosazuje právní stát. Evropská unie podporuje brzký a skutečný pokrok směrem ke konečnému cíli všeobecných voleb v Hongkongu, jak stanoví jeho základní zákon, tak i v Macau, a to v souladu s přáním obyvatel Hongkongu a Macaa.

Komise ve svých předchozích výročních zprávách (viz především výroční zprávy za roky 2004 a 2005)³ rozsáhle informovala o ústavním vývoji v Hongkongu a o výkladu základního zákona této zvláštní administrativní oblasti ze strany shromáždění lidových zástupců. Komise

¹ Článek 45.

² Základní právní předpis Macaa stanoví, že „pokud bude od roku 2009 třeba měnit způsob sestavení zákonodárného shromáždění zvláštní administrativní oblasti Macao, změny se schvalují dvoutřetinovou většinou všech členů shromáždění a na základě souhlasu předsedy vlády“, a neuvádí odkaz na všeobecné volby.

³ Výroční zprávy Komise týkající se Hongkongu jsou k dispozici na této internetové stránce: <http://www.delhkg.cec.eu.int/en/index.htm> a jsou uvedeny v příloze k tomuto sdělení.

ve svých předchozích výročních zprávách týkajících se zvláštní administrativní oblasti Macao rovněž komentovala vývoj dosažený v této oblasti⁴.

Vlády zvláštních administrativních oblastí Hongkong a Macao byly na mezinárodním poli rychle přijaty – a jsou tak i nadále chápány – jako autonomní mezinárodní partneři v oblastech hospodářství, obchodu, daní, financí, sportu, výzkumu, vzdělávání, kultury a mezilidských vztahů, v nichž si podle svých základních zákonů zachovávají pravomoci. Jsou nadále aktivními členy mezinárodních organizací, např. Světové obchodní organizace (WTO) a Světové celní organizace, a jsou smluvními stranami řady mezinárodních smluv. Hongkong naposledy v prosinci 2005 úspěšně hostil šesté neformální jednání ministrů zemí WTO a ve stejném měsíci Macao zorganizovalo hry východní Asie 2005.

2. HOSPODÁŘSKÝ ROZVOJ

Rychlý růst pevninské Číny a rostoucí hospodářská prosperita představují pro Hongkong a Macao nové příležitosti. Úzké vztahy těchto zvláštních administrativních oblastí s jižní Čínou, a především s provincií Guangdong, jsou klíčové pro jejich hospodářský úspěch. Hongkong a Macao využívají svého postavení liberální o otevřené brány do a z Číny. Hospodářskému růstu výrazně přispěly opatření směřující k užšímu hospodářskému partnerství s pevninskou Čínou a režimy jednotlivých návštěv, na jejichž základě se uvolňují cestovní omezení stanovená obyvatelům pevniny, kteří chtějí tyto oblasti navštívit.

Hongkong

Vláda zvláštní administrativní oblasti Hongkong byla v období, které bezprostředně následovalo po jejím převedení pod čínskou správu, postavena před zcela nové problémy v oblasti finančního, hospodářského a daňového řízení. Zásluhou své vlády zvláštní administrativní oblast Hongkong překonala hospodářský pokles, ke kterému došlo v důsledku negativního dopadu asijské finanční krize v letech 1997 – 1998 a v důsledku propuknutí SARS (syndromu akutního respiračního selhání) v roce 2003.

Hospodářské a finanční údaje Hongkongu za rok 2005 nyní znovu dosáhly úrovně, kterou vykazovaly v roce 1997. V roce 2005 HDP vzrostl na 7,3 % (a vláda pro rok 2006 předpokládá růst o 4 až 5 %). V prosinci 2005 činila míra nezaměstnanosti 5,2 %, což je čtyřleté minimum. Pro období 2005 – 2006 bylo konečně znovu dosaženo rozpočtové rovnováhy, což je poprvé po osmi letech od převedení pod čínskou správu, neboť hospodářství posílilo a došlo k omezení veřejných výdajů.

Hongkong konsoliduje své postavení mezinárodního finančního centra východní Asie, a to díky potřebám pevninské Číny získat finanční prostředky. Podniky z pevninské Číny využívají Hongkong jako centrum pro získání finančních prostředků a jako investiční centrum, což v Hongkongu vytváří rostoucí poptávku po finančních, právních a obchodních službách. Podniky se vztahem k Číně v účetnictví uvedly, že více než 80 % prostředků na prvotní veřejnou nabídku (IPO – initial public offering) pochází z Hongkongu. Tato skutečnost znamenala, že Hongkong byl v roce 2005 čtvrtým největším finančním centrem ve světě a centrum pro obchodování se světově významnými fondy a pro správu aktiv. Úspěch Hongkongu jako mezinárodního finančního centra závisí na jeho schopnosti hrát významnější

⁴ Výroční zprávy Komise týkající se Macaa jsou k dispozici na této internetové stránce: <http://www.delhkg.cec.eu.int/en/index.htm> a jsou uvedeny v příloze k tomuto sdělení.

úlohu při zprostředkování velkých domácích úspor pevninské Číny. Hongkong bude muset, s ohledem na konkurenci ostatních místních finančních center, i nadále zvyšovat konkurenceschopnost tím, že si zachová flexibilní pracovní trh a trh výrobků, silné instituce a řádné makroekonomické politiky.

Hongkongské právnické i fyzické osoby rovněž vykazaly značnou schopnost reagovat na konkurenční a vnější výzvy. Tyto subjekty dokázaly posunout řetězec přidané hodnoty k vyšší ceně a k okrajovým činnostem ve finančních službách, podnikatelských službách, obchodu, hodnotnější výrobě, turistice, maloobchodu a v ostatních službách. Hongkong však nadále stojí tváří v tvář výzvám souvisejícím s růstem cen a nedostatky na straně dodávek, které jsou důsledkem problémů s hustotou dopravy a znečištění životního prostředí. Na reakci na tyto výzvy bude záviset ambice Hongkongu zůstat „asijským světovým městem“.

Macao

Od roku 2000 došlo v Macau k prudkému růstu jeho malé a otevřené ekonomiky, který byl způsoben především cestovním ruchem a herním a zábavním odvětvím. V roce 2002 proběhla liberalizace herního a zábavního odvětví a byl zrušen čtyřicetiletý monopol v provozování kasin. Spolu s režimem jednotlivých návštěv z pevninské Číny přinesla tato liberalizace nárůst počtu návštěvníků, který byl podnětem pro větší hospodářský růst. Se zvyšující se poptávkou by Macao mělo i nadále zaznamenávat růst; tento předpoklad by však mohl být ovlivněn problémy s monopolem v oblasti herního a zábavního průmyslu nebo jeho zpochybněním ze strany Číny.

Macao je malé, ale dynamické městské centrum, které se hodlá stát strategickým střediskem služeb v deltě Perlové řeky. Základními hospodářskými pilíři této zvláštní administrativní oblasti jsou odvětví herního a zábavního průmyslu a cestovního ruchu, proto z ní její vláda hodlá vytvořit regionální centrum pro zábavu, výstavy a konferenční služby. Bude však čelit velké konkurenci, kterou představují ekonomika Hongkongu s vysoce rozvinutými službami a nízké mzdy v pevninské Číně. Hlavní výzvy, kterým Macao čelí, jsou: posílit právní a finanční systémy, aby se podpořil růst a nedošlo k narušení integrity jeho finančních a sociálních systémů, a efektivní vzdělávání na místním pracovním trhu (nebo dovážení a integrace kvalifikovaných pracovních sil).

3. PŘÍPAD PRO VĚTŠÍ ANGAŽOVANOST

Hongkong

Zájmy EU v Hongkongu jsou zásadní: Co se týče objemu obchodu, zaujímá Hongkong šestnácté místo mezi bilaterálními obchodními partnery EU. Pokud se však zohlední obrovský obchodní tranzit přes Hongkong do Číny, dostává se na šesté místo. Obousměrný obchod se v posledních letech mírně snížil (především proto, že se řada průmyslových podniků přestěhovala z Hongkongu do pevninské Číny), přesto však stále představuje téměř 30 miliard EUR. Hongkong nadále plní funkci „brány“ pro řadu nově příchozích podniků z EU, které hledají přístup na trh pevninské Číny. Stále častěji dochází k tomu, že podniky z pevninské Číny využívají Hongkong jako svoji základnu a zdroj znalostí, tj. jako bránu pro obchodní příležitosti v Evropě. V Hongkongu je EU, po pevninské Číně a Japonsku, třetím největším dodavatelem a třetím největším investorem.

Tisíce podniků z EU si na území zvláštní administrativní oblasti ponechávají svá ústřední nebo kanceláře a více než 45 000 občanů EU zde má pobyt. Instituce poskytující finanční služby z EU mají i nadále v Hongkongu vedoucí postavení. V roce 2005 patřilo do korporací v EU 34 z celkového počtu 132 bank, které získaly licence v Hongkongu. Z počtu 175 pojišťoven, které mají oprávnění v Hongkongu poskytovat služeb, jich je celkem 30 začleněno do korporací v EU a zaujímají tak vedoucí příčku, pokud jde o počet zámořských pojišťoven podnikajících v Hongkongu.

Evropská obchodní činnost v Hongkongu představuje po Číně největší zahraniční zastoupení. Společnosti z EU tvoří největší počet zahraničních společností, které mají v Hongkongu regionální ústředí a regionální kanceláře (v červnu 2005 jich bylo 1083, tj. 28 % z celkového počtu). V Hongkongu jsou vedle Evropské obchodní komory bilaterální obchodní komory ze 14 členských států. Obchodní Rada pro státy EU a Hongkong se navíc každoročně schází, aby vytvořila prostor pro dialog mezi podnikatelskými špičkami Hongkongu a EU.

Hongkong je hlavním východoasijským dopravním centrem pro obchodníky, poskytovatele služeb a jednotlivce z Evropské unie. Hongkongský kontejnerový přístav je stále největší na světě, pokud jde o počet překládaných kontejnerů. EU má s Hongkongem rovněž pevné vztahy v oblasti letecké dopravy: většina členských států s ním uzavřela bilaterální dohody o leteckých službách. Hongkong je hlavním centrem pro nákladní i osobní dopravu směřující dále do asijsko-pacifické oblasti i důležitou vstupní branou do pevninské Číny. Hongkong je díky svému otevřenému prostředí, kde se lze domluvit anglicky, rovněž hlavní destinací pro oblasti cestovního ruchu, vzdělávání a konferencí.

Bilaterální vztahy s Hongkongem jsou obecně dobré po všech stránkách, přičemž lze zdůraznit:

- intenzitu obchodních vztahů a sdílené priority týkající se vícestranných obchodních závazků v rámci procesu Světové obchodní organizace (WTO);
- dohodu o celní spolupráci podepsaná v roce 1999, která usnadňuje spolupráci v boji proti podvodům, pirátství a jiným formám nezákonné činnosti, výměnu informací a koordinaci mezi celními úřady v Hongkongu a v členských státech EU,
- a dohodu o „readmisi osob s nedovoleným pobytem“, která vstoupila v platnost v roce 2004 a která poskytuje dostatečný základ pro další spolupráci týkající se širší imigrační problematiky.

Existují však oblasti, ve kterých bychom rádi dosáhli zlepšení. Dvě hlavní oblasti jsou:

- soutěžní politika; evropské společnosti si často stěžují na úroveň soutěžního prostředí v některých hlavních odvětvích;
- porušování práv duševního vlastnictví; Hongkong vyvinul v posledních letech v této oblasti značnou snahu, ale nadále je zdrojem cca 8 % porušení těchto práv, které byly zaznamenány v EU.

EU má od roku 1993 v Hongkongu stálé zastoupení (které je akreditované pro Hongkong i pro Macao). Stálé zastoupení personálně a provozně zajišťuje Evropská komise. Zastoupení působí v řadě oblastí a zaměřuje se na hospodářské a obchodní záležitosti. Členské státy jsou

zastoupeny celkem 16 trvalými misemi, které jsou akreditovány pro Hongkong a Macao (portugalská mise je v Macau, ostatní mise jsou v Hongkongu).

Vláda Hongkongu navrhla v únoru 2006, že posílí svá zastoupení v Evropě, a otevřela v Berlíně novou obchodní kancelář, která slouží pro Německo a členské státy EU z východní Evropy. Stávající zastoupení Hongkongu v Bruselu by mělo být upraveno tak, aby se z něho stalo hlavní zastoupení Hongkongu v Evropě, přičemž úřadovny z Londýna a Berlína budou podávat zprávy zastoupení v Bruselu.

Macao

EU je třetím největším obchodním partnerem Macaa. I když je v Macau usazeno pouze několik společností z EU, všechny vyjadřují uspokojení s tamní infrastrukturou a komunikacemi.

Macao udržuje úzké vztahy s portugalskou kulturou a portugalština je zde i nadále jedním z úředních jazyků. Tato skutečnost přispívá k posílení vztahů EU s Macaem a k atraktivitě tohoto místa z hlediska cestovního ruchu, oblasti vzdělávání a pořádání konferencí.

V roce 1992 uzavřela EU s Macaem dohodu o obchodu a spolupráci, na jejímž základě byl zřízen Společný výbor ES–Macao, který se každoročně schází. Od podpisu této dohody poskytla EU finanční prostředky na projekty spolupráce s Macaem v přibližné roční výši 1 milion EUR. Tyto projekty obsahovaly: vzdělávání v oblasti cestovního ruchu (1999 – 2001); program evropských studií (1999 – 2001); program pro rozvoj služeb (1999 – 2001) týkající se poradenství o způsobech zlepšení odvětví služeb v Macau a program investic pro Asii (2001 a 2002). Program pro spolupráci mezi EU a Macaem v právní oblasti (2001 – 2005) stále probíhá a poskytuje školení, workshopy a semináře týkající se rozvoje právního systému Macaa a prosazování právního státu v této zvláštní administrativní oblasti. Překladačská služba Evropské unie poskytuje v roce 2006 školení v oblasti překladů a tlumočení, která financuje vláda Macaa.

Readmisní dohoda mezi EU a Macaem, která byla podepsána v roce 2002, funguje dobře a každoročně probíhají konstruktivní bilaterální jednání o dosaženém pokroku.

Macao má svá evropská zastoupení v Lisabonu, Ženevě a Bruselu a tato zastoupení hrají velmi užitečnou a pozitivní úlohu ve vztazích mezi EU a Macaem.

4. DOSAŽENÍ UŽŠÍ SPOLUPRÁCE: CÍLE

Stávající dialogy a spolupráce mezi EU a zvláštními administrativními oblastmi Hongkong a Macao v politické a regulační oblasti představují vynikající základnu pro další vztahy. Aby bylo možné tyto vztahy i nadále prohlubovat, je třeba na tuto základnu navázat, posílit ji a současně rozšířit tak, aby se vztahovala i na další odvětví a zohlednila větší spolupráci EU s pevninskou Čínou. Hongkong a Macao určitě představují platformy pro posílení spolupráce s pevninskou Čínou. Nyní by měla EU rozšířit a prohloubit rozsah zapojení EU v probíhající trojstranné spolupráci mezi Hongkongem, Macaem a pevninskou Čínou.

Na základě toho stanoví tento oddíl řadu ambiciózních cílů směřujících k posílení spolupráce v sedmi hlavních oblastech: v oblasti obchodu a cla; financí; mezilidských vztahů (včetně vysokých škol); dopravy; životního prostředí; zdraví a bezpečnosti potravin.

Spolupráce v oblasti obchodu a cel

Spolupráce v oblasti obchodu a cel nadále představuje základ silných bilaterálních vztahů mezi EU a oběma partnery. Na tuto spolupráci musí navazovat:

- Zlepšení neformálních konzultací a koordinace mnohostranné obchodní a hospodářské právní úpravy, především v rámci WTO podle toho, kde je to potřeba.
- Pokračování v úzkých konzultacích o bilaterálních obchodních otázkách, především o usnadnění obchodu a posílení celní spolupráce v oblasti práv duševního vlastnictví. EU by měla zvážit provádění programů týkajících se šíření a vysvětlení opatření pokud jde o nařízení, normy, celní postupy, rostlinolékařské požadavky a další právní úpravy, které mohou ovlivnit obchod se zbožím a službami mezi EU, Hongkongem, Macaem a Čínou.
- Navázat na rámec dohody o celní spolupráci, aby se posílila opatření proti porušování autorských práv; bojovat proti mezinárodnímu pašování padělaných cigaret tím, že se budou sdílet informace a navzájem využívat zpravodajské služby; vyvíjet činnost k dosažení bezpečnějšího systému námořní přepravy elektronickou evidencí kontejnerů, aniž by se však zpomalil tok mezinárodního obchodu.
- Vyměňovat si názory a osvědčené postupy týkající se politiky hospodářské soutěže a postupů pro zadávání veřejných zakázek, je-li to vhodné.
- Více podporovat podnikání (především malé a střední podniky), včetně poskytování informací o větších čínských trzích. Evropská obchodní komora v Hongkongu a zastoupení Hongkongu a Macaa v Evropě by mohly být zapojeny a více integrovány do činnosti výborů pro spolupráci v rámci obchodní rady EU–Hongkong.
- Podporovat vysoké školy a obchodní školy v EU, Hongkongu, Macau a v pevninské Číně, aby spolupracovaly při řízení aktivit v oblasti vzdělávání a školení.

Po zavedení opatření týkajících se užšího hospodářského partnerství mezi oběma zvláštními administrativními oblastmi a Čínou, ke kterým došlo v červenci 2003, mají společnosti v těchto oblastech rozšířený přístup na trh v pevninské Číně. Jedná se o pozitivní vývoj, ale EU bude i nadále monitorovat soulad tohoto partnerství s WTO a jakýkoli možný negativní dopad na společnosti se zahraničním kapitálem.

Finanční spolupráce

Finanční, bankovní a investiční vztahy mezi EU a zvláštními administrativními oblastmi jsou již dostatečné, existuje však prostor pro:

- Dokonalejší dialog o regulatorním prostředí a konvergenci týkající se otázek finanční regulace, především právních předpisů proti praní špinavých peněz a jejich provádění, předpisů o investičních fondech, soudní příslušnosti ve věcech obchodních společností a záležitostech veřejné správy a norem pro podávání účetních a finančních zpráv.
- Dokonalejší dialog, spolupráce a konvergence týkající se otázek dobré veřejné správy v daňových záležitostech, při současném zohlednění fiskální autonomie zvláštních administrativních oblastí Hongkong a Macao v rámci čínské správy. Komise navrhuje, že bude v souladu se svou stanovenou daňovou politikou směřující k co největšímu prosazování mezinárodně přijatých zásad dobré veřejné správy spolupracovat s oběma zvláštními administrativními oblastmi, aby zlepšila transparentnost a výměnu

informací, posílila opatření k vymáhání práva, která mají předcházet vyhýbání se daňové povinnosti, a zejména aby zajistila uplatňování stejných opatření, která se uplatňují v rámci EU v případě zdaňování příjmů z úspor. Komise bude navíc podporovat obě zvláštní správní oblasti, aby přijaly zásady Kodexu chování pro zdaňování podnikatelské činnosti, jež směřuje k vytvoření spravedlivého, transparentního a nápomocného daňového prostředí, které na obou stranách prospívá podnikání, růstu a počtu pracovních míst.

Mezilidské a akademické vazby

- Odvětví vzdělávání a výzkumu představují oblast pro možnou a bohatou spolupráci mezi EU a Hongkongem a EU a Macaem. Komise by měla zvážit, v jakém rozsahu se mají zlepšit vztahy prostřednictvím kontaktů mezi skupinami expertů a novináři, parlamentních výměn, studentských a pedagogických výměn, institucionálních partnerských opatření, společného výzkumu a diskuse ohledně veřejné politiky, kulturních výměn a jazykového vzdělávání (naváže se při tom na stávající podporu Komise zaměřenou na posílení kapacity pro tlumočení mezi portugalským a čínštinou v Macau); EU by rovněž měla nadále podporovat diskusi a dialogy občanské společnosti a nevládních organizací.
- Výměnné stipendijní programy Erasmus a Jean Monnet jsou relevantní a měly by být zpřístupněny.
- Na základě stávajícího programu pro návštěvníky Evropské unie, který je v současnosti sice úspěšný, ale co do rozsahu působnosti omezený, by měl být vypracován vhodnější program pro návštěvníky.
- Univerzity a výzkumné instituce v Hongkongu a v Macau již žádají spolu s evropskými institucemi o přístup k financování z rámcových programů EU pro výzkum a technologický rozvoj. Je třeba vytvořit opatření, která by tuto tendenci podpořila a zároveň by posílila užší spolupráci, pokud možno prostřednictvím twinningových dohod a dohod o spolupráci (které by případně zapojily i instituce z pevninské Číny), a to za účelem vzniku příležitostí pro výměnu informací a tvorbu sítí.
- Spolupráce v oblasti imigrace by měla pokračovat. EU, Hongkong i Macao nadále pokračují ve standardním dialogu v rámci společného readmisního výboru EU–Hongkong, který se naposledy sešel v lednu 2005 v Hongkongu. Tento dialog by měl být základem pro dosažení lepší spolupráce týkající se více záležitostí v oblasti imigrace.
- Stávající spolupráce v právní oblasti a vzdělávací projekt v Macau jsou dobrým příkladem a mělo by se na ně navázat; mezinárodní přeshraniční právní otázky by měly představovat zajímavou oblast pro spolupráci týkající se právního státu, dobré správy věcí veřejných, problematiky lidských práv, občanského a obchodního práva.
- EU by se měla v Hongkongu a Macau více zviditelňovat. K takovému zviditelnění by mělo především dojít prostřednictvím praktických činů, a to včetně možnosti založení „Evropského centra“ nebo „Evropského domu“. Rovněž je však třeba zviditelňovat EU v obecné rovině a přímo. Měla by existovat vzájemná diplomatická strategie EU v Hongkongu, Macau a v širší oblasti.

Spolupráce v oblasti dopravy

- Dochází k významnému sdílení odborných znalostí týkajících se bezpečnosti a právní úpravy námořní dopravy, což by mělo být základem pro další spolupráci. Probíhající pilotní projekt o bezpečnosti kontejnerů v námořní dopravě, jehož se účastní Komise a přístavy ve Spojeném království (Felixstowe), Nizozemsku (Rotterdam), Šanghai a Hongkongu, je dobrým příkladem takové spolupráce.
- EU má s Hongkongem pevné vztahy v oblasti letecké dopravy: většina členských států uzavřela se zvláštními administrativními oblastmi bilaterální smlouvy o leteckých službách. Hongkong je sám o sobě významným asijským centrem pro tranzit na cestách do dalších částí asijsko-pacifické oblasti i důležitou branou do pevninské Číny. EU má zájem na posílení vztahů v oblasti letecké dopravy s Hongkongem i Macaem, které jsou hlavními partnery EU v tomto regionu v oblasti leteckého průmyslu.
- Probíhají společné snahy, jež by se měly zintenzívnit, o uzavření horizontálních dohod s Hongkongem a Macaem na úrovni Společenství, které by pro provozovatele letecké dopravy na obou stranách znovu přinesly v rámci stávajících bilaterálních dohod právní jistotu. To by představovalo důležitý první krok v rozvoji užší spolupráce mezi EU, Hongkongem a Macaem v oblasti civilní letecké dopravy. Měly by být rovněž prověřeny další oblasti spolupráce, včetně technické, průmyslové a regulační spolupráce při řízení provozu, bezpečnosti a ochrany letectví, jakož i další oblasti.

Zdraví, bezpečnost potravin a výrobků

EU, Hongkong i Macao mají společné zájmy v mezinárodní problematice zdraví a bezpečnosti potravin a výrobků.

- V lednu 2006 již byly zahájeny konzultace mezi Evropskou komisí a Hongkongem týkající se mezinárodně přenosných nemocí; tyto konzultace by měly být základem pro další diskuzi a možnou spolupráci s oběma zvláštními administrativními oblastmi.
- Obě strany by měly zvážit rozsah posílení spolupráce týkající se systému včasného varování pro potraviny a krmiva.
- Obě strany by měly, s ohledem na význam úlohy Hongkongu při vývozu spotřebního zboží a s ohledem na význam boje proti velmi nebezpečnému spotřebnímu zboží, úzce spolupracovat, aby zajistily, že zboží vyrobené v Hongkongu nebo jím provážené je bezpečné a je sledováno na základě norem EU.

Spolupráce v oblasti životního prostředí

- Komise vítá prohloubení dialogu EU s pevninskou Čínou ohledně životního prostředí a změn klimatu. Komise by, spolu s Hongkongem a Macaem, měla rovněž prozkoumat rozsah spolupráce týkající se znečištění ovzduší a vodních zdrojů a průmyslových emisí, aby těmito zvláštním administrativním oblastem umožnila lépe provádět strategie kontroly znečištění, zohledňovat a ovlivňovat přeshraniční otázky a případně připravit řešení na regionální i globální úrovni.
- Účelem této iniciativy by mělo kromě jiného být prosazování obchodní spolupráce pro malé a střední podniky a dialog týkající se znečištění ovzduší a vodních zdrojů a průmyslových emisí. Hongkongské a macajské univerzity, obchodní sdružení a vzdělávací zařízení by mohly představovat základnu pro účast na řešení těchto otázek.

5. PROVÁDĚCÍ MECHANISMUS

Konzultace a transparentnost

Předseda Barroso a vedoucí představitelé Hongkongu a Macaa, Donald Tsang a Edmund Ho, se v červenci 2005 shodli na tom, že strukturovaný a pravidelný dialog mezi Evropskou komisí a vládami těchto dvou zvláštních administrativních oblastí ohledně záležitostí, které na základě příslušných základních zákonů spadají do pravomoci těchto dvou vlád, je důležitý.

V případě Hongkongu by toho mělo být dosaženo prováděním pravidelných konzultací, a to takto: a) organizace výročních jednání; b) dostatečný způsob zastoupení Evropské komise a vlády Hongkongu; a c) program každého jednání by se měl týkat celé řady praktických otázek ve vzájemných vztazích a měl by být oběma stranami dopředu odsouhlasen. Tato opatření, která by měla doplnit, ne však nahradit, stávající dialog podle jednotlivých odvětví, by měla být realizována co nejdříve s tím, že by se první výroční konzultace měly uskutečnit před koncem roku 2006.

Komise se domnívá, že stávající mechanismus společného výboru ES/Macao funguje dobře a měl by pokračovat i nadále; při zavádění konzultací s Hongkongem je možné z něho čerpat poučení.

O výročních konzultacích a o probíhající spolupráci by měly být veřejně a transparentně poskytovány zprávy, což lze dosáhnout prostřednictvím kombinace společných prohlášení a stávajícího mechanismu výročních zpráv Komise.

Komise se bude i nadále snažit o co největší politickou koordinaci se všemi partnery EU (s členskými státy i s evropským podnikatelským prostředím) v Hongkongu, Macau a v Evropě, a – bude-li to vhodné – i v pevninské Číně. Zveřejnění informací a zajištění otevřené komunikace o iniciativách pro budoucí spolupráci by mělo zajistit, aby tyto akce doplňovaly a podporovaly strategie členských států EU, vlád Hongkongu a Macaa, soukromých subjektů a jednotlivců.

Za účelem projednání a prozkoumání vhodného rozsahu a prostředků k prohloubení, rozvoji a rozšíření spolupráce mezi EU, Hongkongem a Macaem v oblastech společného zájmu uskutečnilo zastoupení Evropské komise v Hongkongu a Macau již v průběhu roku 2005 a na začátku roku 2006 řadu neformálních a otevřených konzultativních seminářů pro hledání nápadů, kterých se zúčastnilo více než 200 zástupců z různých společenských odvětví Hongkongu a Macaa: obchodní a hospodářské subjekty, vedoucí zastoupení EU, odborníci z oblasti životního prostředí a ochrany zdraví a zástupci občanské společnosti, nevládní organizace a zástupci akademické a výzkumné oblasti. Šestý seminář se uskutečnil v listopadu 2005 a účastnili se jej zástupci různých společenských odvětví z Macaa.

Financování spolupráce

Hongkong a Macao jsou významnými partnery, které sdílejí řadu hodnot a institucionálních struktur s EU v hospodářství, právním prostředí a ve společenské a kulturní sféře.

Dialog a spolupráce by proto měly být podpořeny a posíleny finančním nástrojem EU, jako je například nový nástroj pro průmyslově vyspělé země v rámci budoucího finančního výhledu EU. Z těchto zdrojů by mohla být financována jednání, konference a další činnosti, které posílí hospodářské partnerství, podnikatelskou spolupráci a spolupráci v oblasti vědy

a technologií, jakož i mezilidské výměny a rozvoj politických dialogů v oblastech vymezených tímto sdělením. Obecným cílem této akce je podporovat lepší vzájemné porozumění a spolupráci a stimulovat další vývoj bilaterálního obchodu, toku investic a celní spolupráci mezi EU a oběma partnerskými zvláštními administrativními oblastmi. Komise by měla prozkoumat možné synergie pro trojstrannou spolupráci s pevninskou Čínou, včetně nástroje pro rozvoj spolupráce.